

Motion till riksdagen

1988/89:Ub812

av Sven-Åke Nygårds m.fl. (s)

Ökad arbetsmiljöutbildning vid tekniska högskolor
m.m.

De tekniker, som efter sin utbildning kommer ut i arbetslivet med anställningar som t.ex. produktionstekniker, verkstadschefer eller produktionschefer, har bakom sig en mycket bristfällig utbildning på arbetsmiljöområdet. Förhållandet är anmärkningsvärt alldenstund man vet att just teknikerna i sitt arbete ges ett stort inflytande över miljöfrågor ute på arbetsplatserna.

Det faktiska förhållandet att chefer på olika nivåer förväntas kunna ta ställning i miljöärenden ger också anledning att ställa krav på att denne har en bred och omfattande utbildning i arbetsmiljöfrågor.

Som exempel på vad teknologerna vid tekniska högskolan i Stockholm erhåller i arbetsmiljöutbildning kan följande redovisas.

Endast 30 % av skolans 1 200 teknologer får undervisning i obligatoriska ämnen med arbetsmiljöanknytning. Som exempel på detta kan nämnas:

På maskinsektionen går 250 teknologer i utbildning under 4,5 år. Under de åren får de utbildning i arbetsmiljöämnen under två veckor.

På kemisektionen ges endast en veckas utbildning i ämnet Kemiska hälsorisker.

Teknologerna på maskinsektionen kan visserligen gå några extrakurser i ämnen med miljöanknytning. Dessa kurser kan ge maximalt 20 poäng. T.ex. Ergonomi ger 3,0 poäng, Arbetsorganisation 2,0 poäng och Ergonomi/Biomekanik 2,0 poäng. Skolledningen konstaterar dock att endast cirka 12 % av de 250 teknologerna hinner med att läsa även dessa arbetsmiljökurser eftersom så många andra ämnesområden skall hinnas med under studieåren.

För närvarande pågår en diskussion inom skolan att öka andelen miljöämnen och att göra dessa obligatoriska. Det rör sig ändå fortfarande om marginella förändringar, även om syftet är gott.

Varje linjenämnd på tekniska högskolor är autonom, d.v.s. de har oinskränkt rätt att själva besluta om utformning och tidsomfattning av de ämnen, som skall läsas inom respektive yrkeslinje. Ett övergripande beslut om förändring av studieplanen måste därför tas i högre instans för att en ny ordning skall bli allmänt gällande.

På gymnasieskolornas 4-åriga tekniska linje förekommer arbetsmiljöanknuten utbildning i ämnet Samhällskunskap. Man läser då 2,5 timmar per vecka under åk 1 och 2. Under åk 4 läser eleven Ergonomi mellan två och fyra timmar per vecka.

De elever, som fortsätter även det fjärde året, har praktiktid med totalt 12 veckor ute på något företag. Vanligen förläggs dessa veckor i samband med sommarlovet och då jämnt fördelade på loven under åk 3 och 4. Placeringen

praktikveckorna under året innebär att eleven tillbringar sin tid på en arbetsplats under i huvudsak semestertid. Den ordningen ger därför små möjligheter till en utbytesrik praktikperiod.

Sammanfattningsvis kan man konstatera, att det inte ägnas så särskilt många timmar åt de viktiga arbetsmiljöfrågorna vid tekniska högskolor och i gymnasier. Det är därför av yttersta vikt att berörda myndigheter uppmanas att ta upp behovet av att en väsentligt större andel utbildningstimmar fördelas till arbetsmiljöfrågor och arbetsvetenskap än vad som nu förekommer vid landets tekniska högskolor och gymnasier.

Mot. 1988/89
Ub812

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utbildningstimmar i arbetsmiljöfrågor och arbetsvetenskap vid tekniska högskolor och gymnasier.

Stockholm den 19 januari 1989

Sven-Åke Nygårds (s)

Barbro Evermo Palmerlund (s) *Anita Modin (s)*

Björn Ericson (s) *Bo Finnkvist (s)*